

Baka István „vidám üzenetei”

A költő munkahelye két évtizeden át a „Kincskereső” című gyermekirodalmi folyóirat szerkesztősége volt. A versrovatot gondozta, ám saját verseivel nemigen terhelte a folyóiratot.

Önmagát azonban szerkesztői mivoltában sem tagadta meg. Igen gyakran küldte üzeneteit, kéréseit vers formájában a szerkesztőség titkárnőjének, R. Helgának. Hogy a lét nagy kérdéseivel birkózó költőtől nem volt idegen a játékos humor, arról tanúsodnak ezek a többnyire egy szelet papírra kézzel írott munkahelyi üzenetek.

1981 februárjában szabadságra, majd utána Kincskereső ankéttra ment, és ezt így tudatta:

Építetlen

Itt jártam én, költő,
 Kik már emberöltő
 Egnél többör nem terem,
 S ha nem emberöltő,
 Kintön én, hogy ott ő,
 Anatalakodon levedem.
 És most öt meg hetlő
 Napot víve ettől
 Nem leled csak hült helyem.

De mához egy hétre
 Mészek a Nyírségbe,
 S kiene sok Kincskereső,
 Tegged hát ezért le
 Anatalomra vigye,
 És ha eljő az idő,
 Belovagol erte
 Az, aki ezt képte.
 Ha csak meg nem gebed ő.

Stephanus Szegediensis
 poeta laureatus Hungariae
 maximus

Km. 1981-ik estendő 13-ik klmvániusában.

Episztóla

Itt jártam én, költő
 Kit száz emberöltő
 Egynél többször nem terem,
 S ha nem szembeötlő,
 Közlöm én, hogy ott ő,
 Asztalkaodon levelem,
 És most őt meg kettő
 Napot véve ettől'
 Nem leled csak hűlt helyem.

De mához egy bétre
 Megyek a Nyírségbe,
 S kéne sok Kincskereső,
 Tegyed hát ezért le
 Asztalomra végre,
 És ha eljő az idő,
 Belovagol érte
 Az, aki ezt kérte,
 Ha csak meg nem gebed ő.

*Stephanus Szegediensis
 poeta laureatus Hungariae
 maximus*

Kr. u. 1981-ik esztendő 13-ik februáriusában

Stephanus Szegediensis időnként Majakovszkijjá alakult:

Helga!

Dobcsányi
 keres
 Vargha Balázs
 cikkeket.
 Tudsz
 ró-
 luk?
 V. Majakovszkij

Egy ízben Grezsa Ferenc főszerkesztővel akarta megbeszélni, hol rendezzék a szokásos évi Kincskereső tábort. A főszerkesztő azonban már nem volt bent az irodájában, így született az

Epigramma

Én a Ferót keresém, ám ő elhagyta a várost,
 Szentes táján jár, és semmit sem üzent,
 Így hát hétfőn kellene őt felhívni megint, mert
 Nem tudjuk, hogy hol táborozunk ismét,

*Ám én akkor már Szekszárdon időzöm, ezért csak
Miska vagy Ön, hölgyem, tárgyalhat vele majd.*

Horatius

Az üzenetekben néha takarékoskodott a szavakkal:

*Dógomvan
Róbert Gida
(10 után jövök)*

- és a magánhangzókkal:

*Hlg!
Imntm hz, d gy rn bl
vsszjuk
Stvn*

Olykor Zrínyi Miklós stílusában tudatta lapzárta előtti ténykedését:

*Itt valék, s magammal vittem volt az
februári journal anyagát, hogy várámban
tüzetes vizsgálódásoknak vetném alá.
Hétfőn pitymallatkor vissza hozandom,
hogy alkalmas időben a typographus
kezeibe helyeztessék.
Most penig otthonomba térek, hogy az
környülállások és balcsillagzatom mián fél-
beszakadott époszomat véghez viendjem.
gróf Zrínyi Miklós
Sors bona, nihil alagút!*

Egyszer hivatalos kiküldetésben Szarajevóba utazott:

Liebe Fürstin!

*Már előállt az udvari hintó, mely a pálya-
udvarra röpitend, hogy útra kelvén, meg-
tekintsem az én hűséges, jövődő boszniai
alattvalóimat. A hétvégét Szarajevóban
fogom tölteni. Ha visszatérendek, hétfőn
(Blaumontag) a délutáni órákban teszem
tiszteletemet jövődő birodalmam délmagya-
rországi Hauptstadtjában. Szeged hol
nem volt, hol nem lesz.
Ferencz Ferdinánd*

Az utolsó verses üzenet előzménye: a szerkesztőségben elfogyott a Radex (gépelési hibák javítására szolgáló papír). Az állandó budapesti lakással rendelkező titkárnőt bízták meg a fővárosi beszerzéssel, mivel a Radex heteken át hiánycikk volt Szegeden. Ámde a hivatalsegéd közben mégis tudott szerezni Radexet. Történt mindez 1986-ban, a Tiszatáj betiltása után.

Ad Helgam

Ó, titkárnök gyöngye, te, azt üzenik teneked, hogy
 Járhatsz bár a kies Duna partján fent, Budapesten,
 Ám bámulhatod ottan a reklámok zuhatagját,
 Szívhatsz szürke leget, mit szmognak tisztel az angol,
 Ámde Radex nem kell, ne keresd, töltsd mással idődet,
 Mert van az itt Szegeden, hol a bús Tisza jégbe fagyott már,
 S nincs Tiszatáj, csak a Kincskereső, a kisöccs nyöszörög még,
 Nincs se erény, se remény, de Radex, az van, ne busulj hát,
 És ne keresd, megvették, holnap a Pannika hozza.

Horatius

Ezt az időmértékes üzenetet is Horatiusként jegyezte a költő, aki nem tudott rossz verset írni – még tréfából sem.

R. H.

PATAKI FERENC: ZRÍNYI ÉS A VADKAN (Az *Égtájak célkeresztjén* címlapja, 1984)

Babits, Baka, Balassi, Berzsenyi

Fölment Baka István is.

Imádsz az égi költők névsora a teljesebb és szegegyebb a földi: 10 éve már, hogy "Versek és jelek" című kiállításomat nyitotta meg a "B" Galériában. Akkor még a kortárs halandók táborát erősítette, akiknek verseikhez rajzoltam - a kedvenc régi magyorkkal együtt. Apám, anyám A-betűje után rögtön dragy és jönnek a B-betűsök. Baka is szekszidi, mint Babits. Sokszor próbáltam Babitshoz székelt: arany - vörvös - szíka - mamba - fekete. És az ilyen székesszalitási képeimet rögtön fölfederte magának Baka is: mikadunk végének jellemző repnyugtaját látta ezekben. Verseshöteci ablappára több képen került, és pedig sok kiállításomat nyitott. Ahány a legmélyebb észéssel találta meg a hűlkedő koput a képek falán át, szavakba öntötte még a megfoghatatlant is: "a lélek vacogása a bezárt képukkel komorló mennyország hűlkedő". Meghatódásig bimbó voltam és vagyok most: már elmúlhatatlan hitünető barátságára.

Szeged, 1996. július 25.

Pálai Ferenc